

Handläggare
Winbladh Torkel
Davidsson Per

Datum
2016-10-10

Diarienummer
KSN-2016-0204

Kommunstyrelsen

Motion av Mohamad Hassan (L) om öppna nämndsammanträden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Mohamad Hassan (L) har i en motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 januari 2016, föreslagit att samtliga nämnder, inklusive kommunstyrelsen, ska ha öppna nämndsammanträden för att öka medborgarnas insyn och stärka demokratin.

Motionen **biläggs**.

Föredragning

Utgångspunkten, enligt 6 kap. 19 a § kommunallagen, är att nämndernas sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnderna får dock besluta att sammanträdena ska vara offentliga om kommunfullmäktige har medgett det. Möjligheten för kommunfullmäktige att besluta i fråga om offentliga sammanträden i nämnderna är alltså begränsad till möjligheten att medge sådan rätt för nämnderna. Det ligger därmed på respektive nämnd att i sista hand avgöra om offentliga sammanträden är lämpliga eller inte. Detta framgår av ordalydelsen i paragrafen och diskuterades särskilt i de förarbeten som ligger till grund för bestämmelsen.

När bestämmelsen infördes om öppna sammanträden uppmärksammade lagstiftaren att vissa ärenden ofta inte lämpar sig för hantering vid offentliga nämndsammanträden. Som exempel tog man upp ärenden som nämnden endast bereder för avgörande av fullmäktige eller i vissa fall annan nämnd, och nämndernas budgetframställningar.

En begränsning i kommunallagen finns också som innebär att en nämnds sammanträden inte får vara offentliga om de ärenden som behandlas avser myndighetsutövning eller om det förekommer sekretessbelagda uppgifter.

I Uppsala kommun finns sedan länge möjlighet för kommunstyrelsen och övriga nämnder att besluta om offentliga sammanträden. Det framgår av reglementet för kommunstyrelsen och övriga nämnder som kommunfullmäktige har antagit.

I dagsläget har sju nämnder beslutat att ha offentliga sammanträden medan sju nämnder, inklusive kommunstyrelsen, har sammanträden som inte är öppna för allmänheten. Inte heller de två produktionsstyrelserna har offentliga sammanträden.

Utöver de öppna nämndsammanträden som vissa nämnder beslutat om utvecklar Uppsala kommun medborgarinflytandet i den kommunala verksamheten genom dialogprocesser. Genom arbetet med medborgardialoger går Uppsala kommun längre än att endast ha öppna nämndsammanträden, där medborgarna saknar möjlighet till direkt inflytande.

Medborgardialog i samband med översiktlig fysisk planering kan gälla en ny översiktsplan eller ändring av översiktsplanen. Den formella samrådsskyldigheten enligt plan- och bygglagen (PBL) är en del av medborgardialogen och dialogen med medborgarna ska påbörjas i ett tidigare skede. Uppsala kommun utökar genomförandet av medborgardialog till fler nämnder, vilket kommer att öka inflytande och insynen i de politiska besluten och processerna. Det ska vara tydligt för invånare i Uppsala hur beslut fattas och på vilket sätt de kan vara med och påverka.

Genom innovativa och anpassade metoder för medborgardialog ska kommunen nå ut brett bland kommuninvånarna och särskilt öka inflytandet bland underrepresenterade grupper. SKL:s delaktighetstrappa, som beskriver graden av inflytande på olika nivåer, står som förebild. Medborgardialog innebär att medborgarna får insyn i planeringen och ges möjlighet att kunna påverka den. Information är inte detsamma som dialog, och inflytande innebär inte nödvändigtvis medbestämmande. Det ska vara tydligt inför medborgarna vilken grad av inflytande det handlar om vid varje enskilt tillfälle. Om det inte handlar om en dialog utan om ren information, som exempelvis vid öppna nämndsammanträden, så ska det vara tydligt.

Det är viktigt att olika former prövas för att göra allmänhetens insyn i det kommunala beslutfattande så bra som möjligt. Som framgår ovan har flera nämnder öppna sammanträden idag. Frågan om det är lämpligt att en viss nämnd har offentliga eller stängda sammanträden är en fråga för aktuell nämnd att ta ställning till. Kommunfullmäktige kan därför inte bifalla motionens yrkande då det skulle strida mot kommunallagen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret